

הכתוב להיים

קטעים נבחרים ממכתביו ושיחותיו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

הרב ותלמידו | הדרכה לימי הספירה

מזה? ואם כן, איך נאהב באמת את חברינו כמונו? (הרי לפעמים אנו חשים עליונות אפילו דקדושה למולם במיוחד בדור הפוכות כשלנו, או ההפך כנחותי דרגה למול חברינו 'המוצלחים יותר' או 'הטובים יותר' או הלמדנים יותר' או 'האכפתיים יותר' מאתנו)

ובעיקר איך נתמלא ונתעלה מימים אלו במידות טובות ובמעשים טובים?

שאלה: ימי הספירה הם ימי חשבון הנפש למידות, כפועל יוצא ממיתתם של 24,000 תלמידי רבי עקיבא, שחז"ל הקדושים מגלים לנו את סיבת מותם, 'מפני שלא נהגו כבוד זה בזה', כך למדנו וכך קיבלנו לאורך כל חיינו.

וא"כ שאלתי ובקשתי היא כך: איך כן נהג כבוד זה בזה? מהי הדרך הנכונה בכך? האם התשובה היא רק 'ואהבת לרעך כמוך?' או שיותר

כמוך - בלי שום הפרש, כמוך - בלי חילוקים, בלי תחבולות ומזימות, כמוך ממש.

ומעתה מובן היטב שבשעה שעלה הכורת על מפעל חייו של י"ב אלף זוגים תלמידים שהיו לו מעכו ועד אנטיפרס ומתו כולם בפרק א' מפסח ועד עצרת.

ידע הוא לנמק ולקבוע כי מתו מפני שהיתה עיניהם צרה אלו באלו - כלומר שהיו שונאים זה לזה ולא היו רוצים לההנות זה לזה בלימוד. (בראשית רבה פרשה ס"א) וזה מקביל לנאמר ביבמות (סב:) שלא נהגו כבוד זה לזה, שהרי אין כבוד אלא תורה.

ולאחר שנתחזק בעצמו שגם אם היו לך תלמידים בנערותך החובה לא להניח ידו לערב ולעשות תלמידים בזקנותו.

היה די לו **בשבעה** שהזהיר אותם והתחנן בפניהם: תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם ולא תהיינה עיניכם צרות אלו לאלו. וצייתו והקשיבו לו ועמדו ומלאו את כל ארץ ישראל תורה. (שם)

אמור מעתה:

החיזוק הנדרש בימי הספירה כשאנו נוהגים אבילות על הסתלקותן של תלמידי ר"ע בהכירנו בהפסד הנורא של תורה שנלקח מעמנו ומעמנו.

חובתנו לחזור על קריאתו של ראש הישיבה השכול מתלמידיו ולא חת מלקרוא לכל ולומר: כתלי בית מדרשי יוכיחו כי הראשונים היתה עיניהם צרה אלו לאלו בתורתם.

והתשובה היא, **למלאות את כל ארץ ישראל תורה.**

והדרך לכך הוא להקפיד ולשמור על הכלל הגדול שבתורה: ואהבת לרעך כמוך - ממש, בלי שום חילוקים ובלי תחבולות ומזימות.

| ואם תאמר איני יודע היאך לאהבו?

שנן בלי הרף:

באם לפניך **אדם:** הרי חביבותו בהיותו בצלם אלוקים וחביבות יתירה מגעת לו משום כן וזכור את ר' יוחנן בן זכאי שלא קדמו אדם בשלום בשוק ואפילו נכרי.

באם **בן ישראל** לפניך: הרי בנו של מקום החביב בחבה יתירה - בן של מלך - לפניך. וכל שתכבדו תוכיח את הכרתך בכבוד מלכות שמים.

ואם זכית **שבן תורה** לפניך: תיקרהו ברום מעלתו שמשמש הוא ועמל הוא באותה שהיתה כלי אומנותו של בורא כל ובעבורה ובשבילה ברא את כל עולמו הנפלא.

וזכור את דרשתו של ר' עקיבא מ"את" ה' אלקיך תירא - לרבות תלמידי חכמים.

שנינו (אבות פרק ג' משנה יד): הוא היה אומר.

ומאחר ובמשנה י"ג הקודמת הוזכר שמו במפורש - רבי עקיבא אומר.

נמצאנו למדים שגם משנה י"ד היא מימתו של התנא הקדוש רבי עקיבא שהיה מרגלא בפומיה וחוזר ואומר ומודיע לכל:

חביב **אדם** - גם אם לא היא ידוע לו שום מעלות יתירות די בידיעה זו שנברא בצלמו ובדמותו לחבבו.

וכשגלה לנו את הדבר יש בזה חבה יתירה.

והודעת מה שהטיבו בשיעור הנכון של ההטבה היא הטבה אחרת מאחר ולפעמים יגמול האדם טובה לאיש מבני האדם על דרך הרחמנות ולא יודיעהו שיעור מה שעשה עמנו מפני שהוא נבזה בעיניו.

**כתלי ביהמ"ד יוכיחו
כי הראשונים היתה
עיניהם צרה אלו
לאלו בתורתם.
והתשובה היא:
למלאות את כל
ארץ ישראל תורה.
והדרך לכך הוא:
להקפיד ולשמור על
הכלל הגדול
שבתורה, ואהבת
לרעך כמוך-ממש,
בלי שום חילוקים
ובלי תחבולות
ומזימות.**

חביבין ישראל שנקראו **בנים** אתם לה' אלוקים, ולמתבונן באמת במהות זו חש ומרגיש כי להיות "בנו של מקום" יש בה **חיבה יתירה** - בן של מלך מלכי המלכים.

חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה, ולמתבונן במעלתה ובסגולתה מזהה כי **בראשיתו** של העולם כולו שנוצר ונברא על ידי מי שאמר והיה בכלי אומנותו שהיא התורה, שנאמר ה' קנני **ראשית** דרכו, מתברר ונודעת להם חיבה יתירה.

ומעתה ידעת אלו הדברים הם לתועלת גדולה לדבקות אחר שנתגלה לנו כי האדם חביב לפניו מכל הבריות - כי בצלם נברא. וישראל יודעים כי הם חביבים מכל שאר האומות כי נקראו **בנים** למקום.

ובחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו שמסיבתה נברא כל העולם כולו - יודעים אנחנו עכ"פ כי קרוב אלינו השי"ת. (רבנו יונה שם)

וכשהגה ר' עקיבא בתורת הקל ותר וחפש אחר כלל גדול שבה הגיע בפרשתנו - פרשת קדשים (י"ט) (ואהבת לרעך כמוך ושמה כמוצא שלל רב והודיע (ת"כ שם) שזה כלל **גדול** בתורה.

ומהותו של כלל גדול זה נתבאר ברמב"ם (פרק י"ד מאבל ה"א) כל הדברים שאתה רוצה שיעשו אותם לך אחרים - עשה אותה אותך לאחיק בתורה ובמצוות.

ובמסילת ישרים (פרק י"א):

• ויהי בנשוא הארון •

מוסר למבקשי האמת

..... אורך ביהודה (ילקוט שופטים ד')

פעולות קטנות אך מיוחדות שבאות להרבות אור השכינה במקדש ובמקדשי מעט מוכיחות לבורא העולמים שאכן מכירים אנו בכבודו הממלא את הבית ומוקירים אנו את אור ה' הזורח מהבית עלינו. אך פוק חזי בנרות המרצדים גם מן ההיכלות הסגורים והחשוכים, ולמרות שאור ה' כבה ונאסף נוגה בתי המדרש, עדין מרצד אור כחלחל וקטנטן דרכו אפשר להודע במגע בהן- כמה ימים למטמונים, היכן נמצא בית מדרש נוסף באזור, לתרום דרכו לכל קופה הרשומה, לקבל דרכו שאלות- נר תמיד יוקד בפתחי הבית ובמבאותיו- "נדרים פלוס" יקרא.

והשערים צופים ושואלים למי מבליחה אלומה זו ולכבוד מי היא מאירה, היש בה כבוד למלך הכבוד או שמא היא טאבלט הלבוש בלבוש חרדי? וכמובן שאין לאיש מאתנו ליתן להם תשובה ראויה והגונה ולפיכך בעוון "נדרים" מתה אשתו של אדם ובניו כשהם קטנים (שבת לב).

האם אין אנו נוהגים קלות ראש במשא הארון וכאותם בני קהת שמאחר ויודעים כמה מרובה שכרן לא רק שאינם מעוניינים לישא בעול

ואולי לפי ההקדמה שלעיל נוכל וצריך לשאול את עצמנו האם אין פה חזרה נוספת של דבוקו שערים זה בזה, האם אין דלתות בתי הכנסת והשיבות אתו למירהט אבתרן.

כי מאחר והם רגילים לשמוע בשמחת תורה בפתחת ההיכל ולראות לפני ההקפות את שורות הרוקדים: "שאו שערים ראשיכם **ויבוא ויבוא** מלך הכבוד" פורצים המה בשאלה נוקבת ויורדת לחדרי בטן- מי הוא זה מלך הכבוד כסבורים שעל עצמנו אנו מזמרים כן.

ולהוותינו ולצערנו אין בפינו תשובה שנתן שלמה בשעתו -ה' צבקות הוא מלך הכבוד סלה.

א תניא ר' ישמעאל בן אלעזר אומר בעוון שני דברים עמי ארצות מתים. על שהיו קורין לארון הקדש- ארנא, ועל שם שקורין לבית הכנסת בית עם- לשון בזוי שמתקבצין בו הכל (שבת ל וברש"י).

והוסיפו התוד"ה על- שהגם שלא דברו סרה על הארון שעשה בצלאל שמסתמא לא היו מזכירין ארון שנגנו בימי בית ראשון, די במה שקורין **לארון שבבית הכנסת**- ארנא כדי לחוש את

ושוב אין לתמוה על מה היתה השכינה פוגעת בהם ומייללת והומה: שלא 'תחובו חובת גלות, וישתו התלמידים ממים הרעים, ונמצא שמי הגדול מתחלל'.

השלחן והמזבח, אלא מריבים עם המצטופפים בין בדי ארון וזה אומר אני בראש וטוען כאן וזה מריב ואומר אני טוען כאן. וכשלא תתמלא בקשתו מוכן הוא לבנות ארון אחר ולו ישכנו בתוכם שבתי לוחות ו"לזכות" להיות הוא נושא היחיד.

ושוב אין לתמוה על מה היתה השכינה פוגעת בהם ומייללת והומה: שלא תחובו חובת גלות וישתו התלמידים ממים הרעים ונמצא שמי הגדול מתחלל.

הראנו לדעת כי חלק מההוכחה המפרסמת- כי ה' עזוז וגבור הוא מלך הכבוד סלה -היא הידיעה הברורה ש"נושאי- נושא" ואוי לו למושיט ידו למראה הארון שכביכול נשמט מעל גבי העגלה כי שם יפֶּן פרץ ח"ו. [...] הסרטה בקדש פנימה של כל נושאי הארון -זקנים עם נערים- הספונים בחדר הלמוד של בעל "דרך אמונה" וכופים אותו בעל כרחו בדברים שהם בנפשו ליתן חתימת ידו שמחמתה יצאו הכל מבוהלים ודחופים לישיב ליד הטאבלטים ולהשיג "קשוריות" לא כשרות של העושים הוראותיהם קבע בדמיון ובהבטחה של אין תפילתם תחנונים.

ואט אט לחלל לכל העם הרואים את התמונות כי קיום עולם הישיבות תלוי בהצלחת המציגים, וכל שאינו בוחר בדרך זו אחת דתו לגווע בחוסר כל וב"נקיות" כפיים.

.....

הזלזול והחוסר כבוד הדנם למיתה.

ובאותה מידה כשמקדש מעט המיועד לשמש כבית האלקים ולשער השמים שממנו תעלינה תפילותינו לפני שומע תפלה הופך להיות מקום שמתקבצים בו הכל לשיחה בטילה ולקריאת העלונים היוצאים מבית "מדרסם" של כל החפץ להפיץ הגיגיו ב"סטרי אדיוטות" ולהרבות "הדברות" בין שורות כל העם למאיש ועד ועם אשה.

ולעומת זאת בית עובד אדום הגתי נתברך בשלשת חדשי שהות הארון אצלם- מפעלותי - ומה פעולה גדולה פעל שהיה מדליק לפני הארון נר אחד שחרית ונר אחד ערבית. (במדבר רבה ד' כ"א)

בתי כנסיות ובתי מדרשות נוהגין **בהן כבוד...** ונוהגין כל ישראל להדליק עשיות בבתי כנסיות (פי"א מתפילה ה"ה), מה טיבה של דבורה שנתנבאת על ישראל.

תנא דבי אליהו- בעלה של דבורה עם הארץ היה, אמרה לו בוא ואעשה לך פתילות ולך לבית המקדש שבשילה אז יהא חלקך בין הכשרים שבהם, והיא עושה פתילות והוא מוליך לבית המקדש, והיא מתבוננת ועושה פתילות עבות כדי שיהא ארון מרובה והקב"ה שהוא בוחן לב וכליות אומר לה:

דבורה! את נתכוונת להרבות אורי אפי אני ארבה

ומה קשה היא עבודה זו בדור כשלנו שלהוותינו ולצערנו זה פוסל דינו ורבו של זה, ומשנהו מגדיל עולה ופוסל דינו ורבו של האחר.

אך הרוצה שהעולם יאיר בתורה יראה לעצמו הזכות להיות מאוהביו שכצאת השמש בגבורתו נמשלו.

הלא המה הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים ועונים.

וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

ובזכות ספירת העומר ישפע שפע רב בכל העולמות, ולטהרנו ולקדשנו בקדושה העליונה.

השבוע פרשת תזריע-מצורע

זכות ההפצה נתרם ע"י השותפים היקרים:

לעילוי נשמת
הר"ר אליהו ז"ל
ב"ר ראובן שיחי

לעילוי נשמת
הר"ר אליעזר
ב"ר אליהו ז"ל

לעילוי נשמת
מרת הנדל אילה
ב"ר ישראל ע"ה

מספר הודעות:

הגיליון יוצא מידי שבוע ב"ה ביום רביעי בבוקר.

בבין הזמנים, לא יוצא עלון.

המעוניינים לפתוח נקודת הפצה באזורם, ניתן ליצור קשר בטל' הנ"ל.

העלון יו"ל
ע"י המכון להוצאת כתבי הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

לתרומות והנצחות:

077-52-80-989